

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Sacramentis

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1650

Cap. 15. Soluuntur Argumenta suadentia prædictam potentiam
obedientialem deducta tum ex omnipotentia diuina, tum ex testimonijs
Scripturæ & Patrum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38948

CAPVT. XV.

*Soluuntur Argumenta suaden-
tia predictam potentiam obe-
dientialem deducta tum ex
omnipotentia diuina, tum ex
testimonijs Scripturae, & Pa-
trum.*

199 **O** Bijci solet primò.
Quò causa est
potentior, eò ab illa posse ele-
uari instrumentū minus pro-
portionatum ad perfectiorem
effectum. Ita optimus pictor
ineptissimo penicillo confi-
ciet egregiam picturam &c.
Respondetur, hoc axioma nō
verificari nisi instrumentum
aut ex se, aut à causa habeat
aliquā specialem virtutem in
ordi-

ordine ad talem effectum. Ex g. quò quis ditior est, eò potest cum pauperiore socio emere pretiosiores merces; at quamuis aliquis sit ditissimus, non potest emere vllam mercem concurrente socio cui nihil planè sit, & cui nihil planè antea det.

200 Obijcitur secundo, Christum, & Sanctos fecisse plures effectus per instrumenta disparatissima, vt v. g. illuminasse cæcum per lutum, infudisse dulcorem aquis per lignum amarum, &c. Equidem fatemur eiusmodi effectus non fuisse productos à solo Deo ad meram presentiam eiusmodi rerū disparatarum; aliòquin Deus illusisset videntibus, quasi vteretur prædictis

re,

rebus ad effectus, ad quos tamen re ipsa nihil pertinerent, qua ratione re fellitur sententia Gabrielis asserens solum Deum agere ad praesentiam illarum rerum, quae vocantur *causa*. Hæc autem causalitas in creaturis etiam in ordine ad effectus miraculosos colligitur non solum ex prædicta ratione sed ex verbis Scripturæ. Nā sapientiæ 16. vers. 24. & 25. dicitur, *Creatura enim tibi factori deseruiens, exardescit in tormentum aduersum iniustos, & lenior fit ad benefaciendum ijs qui in te confidunt: propter hoc & tunc in omnia transfigurata, omnium nutritici gratia tuæ deseruiebat ad voluntatem eorū qui a te desiderati sunt. Et c. vltimò. Omnis enim Creatura ad suum*

suum genus ab initio refigura-
batur deseruiens tuis praeceptis.
His ergo suppositis.

201 Respondetur, ex præ-
dictis testimonijs non excludi
potentiam innatā in illis crea-
turis quibus Deus utebatur ad
præstādos huiusmodi effectus
admirabiles : aliòquin debere-
mus etiam negare illam in
causis naturalibus. Nam post
prædictum *versiculum 25. Sa-*
pientiae statim subditur; ut sci-
rent filij tui quos dilexisti, Domi-
ne, quoniam non natiuitatis fru-
ctus pascunt homines; sed sermo
tuus hos, qui in te crediderunt,
conseruat; Et tamen certum est
natiuitatis fructus, hoc est na-
turales cibos, habere innatam
vim ad pascendos homines; er-
gò nō eam Scriptura intendit
exclu-

excludere. Quo circà vnicum eius intentum in prædictis exemplis est, demonstrare, ità vires & actiuitatem causarū naturalium esse Deo subditas vt illarum effectus impedire vel attemperare omnino pēdeat ab imperio Diuino, in quo proinde sit collocanda tota spes, & cui debeantur gratiæ peculiare ex omni utilitate quam à causis creatis eliciamus: ab eius enim sapientia, & potestate pendet, vt ex eiusmodi causarum virtute manent effectus omninò insperabiles per naturam.

202 Sic censemus fecisse Deum in prædictis casibus; In quolibet enim corpore præsertim mixto videtur esse aliqua vis quæ saltem partialiter possit
fit

fit prodesse ad omnem effectū
corporeum per productionem
vel primarum qualitatū, vel
alicuius alterius qualitatis oc-
cultæ, vel per impulsus loca-
les, vel per aliquid simile. Deus
autem potuit supplere aliam
partem virtutis necessariæ, id
que vel per concursum suę po-
tentia, vel per aliquam quali-
tatē eiusmodi rebus impressā.
Dicitur verò creatura deseruif-
se factori, & præcepto illius, tū
in eiusmodi impulsibus, & qua-
litatibus recipiendis, tum in
suis actionibus attemperandis
ita vt faceret eas quæ prodes-
sent, ommittere eas quæ noce-
rent operi diuinitūs intento.

203 Obijctur præterea,

Augustinus *lib. 9. de Gen. ad litt.*

c. 17. vbi ait, creaturas in suis

ope-

operationibus obedire nutui
diuino, & concludit: *Hoc de-*
diffe Deum creaturis omnibus
non ut illud habeatur in motu
naturali, sed in eo, quòd ita crea-
tae essent, ut earum natura potē-
tiori voluntati Dei amplius su-
biacerent. Respondetur, Augu-
stinum sine dubio non intel-
lexisse in eo loco de pura po-
tentia obedientiali actiua sine
vlla mutatione intrinseca an-
tecedenti: idque probatur ex
eò ipsò, ex quo probant Ad-
uersarij eū ibi loqui de poten-
tia non passiuā sed actiuā.
Hoc enim ipsi colligunt ab
exemplo, quo inter cætera vti-
tur ligni aridi, & elaborati,
quod diuinitus sine terra, & a-
qua repente floret. At respon-
deant ipsi nobis, vtrum lignū
illud

illud, dū miraculosè floret, ha-
beat animā vegetatiuā; Si non
habet, ergo nō floret, quoniā nō
viuit, nec mouetur ab intrinse-
co: sed videtur florere. Nā *flore-
re est viuere*. Si autē reuiuiscit,
vt re ipsa reuixerūt eiusmodi li-
gna diuinitūs virescentia; ergo
facta est in eis mutatio intrin-
seca per potentiā obedientia-
lem passiuam, per quam re-
cuperarunt repente animam;
qua recepta, habuerunt vires
intrinsecas saltem incomple-
tas ad florendum.

204 Obijcitur vltimò: lo-
mnis potestas per Aristotelem
est in genere eligendorum. Er-
go eligibilius est Deo posse
per quodlibet facere quodli-
bet, quàm nō posse. Distingui-
mus assumptum: omnis pote-
stas

stas rei prudenter amabilis, cōcedimus, non prudenter amabiles negamus, vt patet in potestate peccandi. Sic Deus nō potest ponere vlicationem, durationem &c. sine certis subiectis, quia istæ entitates non habent amabilitatem nisi in ordine ad actu perficienda, ea subiecta. Iam verò actio creaturæ in ordine ad Deum potentem res facere se solo nō habet prudentem amabilitatē nisi vel ad perfectionē ipsius agentis, vt contingit in actione vitali, vel ad ostendendam aliquatenus naturam ipsius agentis, vt patet in omni actione quæ sit aliquo modo conaturalis suæ causæ. Vterque verò finis cessaret in casu nostro.

CA-